

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy hóra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. ítélőtábla épületével
szemben,
hová az előfizetések és a
lap szétküldésére vonatkozó
főszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. tábla átellenében.
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.

Tisza Kálmán érdemei.

Pécs, 1898. nov. 16.

Nagy leleplezés történt a képviselőház tegnapi ülésén. Tisza István gróf szolgált ezzel az országnak, kijelentvén, hogy Tisza Kálmán azon a hosszú időn keresztül, amíg egész egyéniségét és tevékenységét a közügyeknek szentelte, nagyfokú anyagi bonyodalmakba vitte be magát és családját, úgy, hogy neki, az ifju nemzetgazdásznak, évenként át kellett a kibontakozáson dolgoznia.

Azt ugyan nem magyarázta meg a nemes gróf, hogy miként eshetett meg Magyarország egyik leggazdagabb nábobjának ez a vagyoni romlása a közszolgálat okából, de hát el kell fogadnunk a tényt, bármily titokzatosnak lássék is, mert az állította, a kinek személyes képességeit a közgazdasági tevékenység terén oly rendkívüli mértékben kellett érvényesíteni, hogy a szegény öreget megmentse a vagyoni elzúllástól. S a mikor egyfelől őszintén kell sajnálkoznunk szegény Tisza Kálmánon, hogy anyagi érdekeit oly önzetlenül áldozta föl a haza oltárán, másrészt irigylésre méltó apának tekinthetjük, hogy fiába annyi közgazdasági képesség szorult, mikép ezek segítségével helyreállítható volt a családi vagyónak megbillent egyensúlya s a jó fiu nem hogy szemrehányással illetné apját a könnyelmű gazdálkodás miatt, de „örökre büszkén gondol vissza arra, hogy azokkal a nagy érdemekkel, a miket Tisza Kálmán az or-

szág érdekében szerzett, a privat érdekeknek ily messzemenő veszélyeztetése járt.“

A Tiszák személyes gárdája nagy tapsviharral üdvözölte az ifju Tiszának ezt a magasztos érületről tanuskodó kijelentését, valószínűleg azért, mert a tapsolók is el vannak szánva privat érdekeiknek bármilyen veszélyeztetésével is hasonló érdemeket szerezni a haza körül.

Lássuk hát azokat a nagy érdemeket, a melyekért csekély ár volt a privat gazdaság elhanyagolása, mert biztosította magának az anyagi javak helyett az ország örök háláját.

Első, alapvető nagy érdeme volt Tisza Kálmánnak az a nagy önfeláldozás, a melyre rászánta magát a hatalomban való részesedés kedvéért. Megtagadta egész politikai multját, a „szent meggyőződés“ egész hevével hirdetett elveit, a hires bihari pontokat, a melyek érvényesítése nélkül a hazát elveszettnek vallotta, szögre akasztotta, hogy a bársonyszékbe juthasson, persze nem hatalomvágyból, hanem csupán azért, hogy személyes képességeit ott annál jobban értékesíthesse a haza javára, amint kedves fia most érvényesíti képességeit a közgazdaság terén.

Példát mutatott ezzel nemzetének, miként lehet elvtagadással, a politikai program elárulásával hatalomra jutni s ez a példa annál hathatóbb volt, mert vele együtt egész pártjának a meggyőződése máról holnapra megváltozott és seregestül

vonultak be a kormánypárt táborába annak a zászlónak a védelmére, a melyet az imént még oly ekkeseredett hévvel szidalmaztak.

Valóban nagy érdem volt ez, megtanítani a nemzetet a köpenyforgatás nemes művészetének hasznos voltára, kioltni belőle a meggyőződés szentségébe vetett hitet s érzékletlenné tenni a politikai elvtagadás erkölcsi métegyével szemben. Ez a dicső példa volt a szülőanyja annak a bűnös opportunizmusnak, amely a meggyőződést hitvány árucikké súlyesztette a négy folyam hazájában s megteremtette az elvek »forgalmi értékét«.

A hatalom birtokát ekként megszerelve, második érdeme volt, hogy a bécsi körök jóakarátát biztosította magának, mert azok előtt az ilyen tökéletes átvedlés ismeretlen fogalom lévén, még mindig bizalmatlanul tekintettek az ellenzéknek egykor oly kuruc vezérére. Megkötötte hát a csúfos kiegyezést az ország rovására, de érdem volt ez mégis, mert helyreállította a jó viszonyt Bécs és Budapest között s ez utját egyengette annak a harmadik érdemnek, hogy sikerült a nemzet fogalmát kiforgatni az ő eredeti mivoltából s a „szabadelvű“ pártot előléptetni nemzetté. Az ő érdeme, hogy föltalálta a „nemzetfontartó párt“ fogalmát, a miből természetesen az következett, hogy minden más párt nemzetrontó párttá bélyegeztetett s ennek megfelelő elbánásban részesült.

Törvénysértés nem lehetett oly nagy,

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Az izlés.

— A »Pécsi Figyelő« eredeti tárcája. —

A fogalmak mérhetetlen világában alig találunk egy kettőt, melynek meghatározását oly nehezen lehetne adni, mint az izlését, mert ez teljesen relativ fogalomféle, mely a szokás, nevelés, a lelki műveltség foka s a legkülönbözőbb mellékkörülmények behatása alatt majdnem minden egyénnél más és más.

Bizonyítására szolgál ennek az a körülmény, hogy ha ketten valamely eszme magasztossága, egy vidéknek kies fekvése, avagy bármily téma fölött vitáznak s mindenik tél magának tulajdonítja az igazságot, az egyik legtöbbször azzal szakítja végét a szóváltásnak: ez különben az izlés dolga; de gustibus non est disputandum.

Főokát azonban az ember alanyi világában, subjectivitásban kell keresnünk, mert majdnem minden egyesnek lelkére eltérő benyomást gyakorolnak a természetnek jelenségei; egyikben a szép, a nemes eszméjét ébresztik fel, a másokban, — főkép a pesszimitásban — a rút érzetét fokozzák. Eszerint a milyen az embernek műveltsége, felfogása, te-

hetsége és hajlama, ezekhez mérve képes méltányolni a szép, nemes és jó fogalmait.

Az izlés szinte feltétlen kísérője — levegője — az ember életének a legpompásabban berendezett palota lakójánál ép úgy, mint az egyszerű, földhöz ragadt, kunyhóban élő népénél. A mint a levegő, éltető elemének — a élenynek — megfogyatkozása által mindinkább romlik, sőt kártékonyná, veszélyessé is válhatik, így van az izlésnél is, ha az érzelem az ember szépsézetű érzetének tulságos fokban való finomodása folytán a tévedések tömkelegébe csap át.

A szépnek művészi érzete s az izlés szorososan egymáshoz tartozó fogalmak, egyik feltételezi a másikat, az utóbbi folyománya, következménye az előbbinek.

Mindkettőnek meg vannak a feltételei. Hogy valamire rámondhassuk, hogy abszolút szép, annak magában kell foglalnia a jó és igaz fogalmát. Így van az izléssel is. Ennek nem szabad az erkölcsiségbe, a feltogás törvényszerűségébe ütköznie. Ezt oltotta belénk a természet, erre tanítottak bennünket a nevelőnek ajkairól elhangzott szavak.

Mint hogy az izlést a természet oltotta belénk, az a maga abszolút fogalmában nem változhatik, de abból a szempontból tekintve, melyet ma divatnak nevezünk, a társadalmi

alakulások s szokásokhoz mérten a legkülönbözőbb alakzatokat mutatja.

Az ember rabja a divatnak. El kell tőnie, hogy öltözzék s izlés tekintetében mások gondolkodjanak helyette, ha csak nem akarja magát nevetségessé s a gúny tárgyává tenni az egész világ előtt. Mit szólna ma a divatot minden porcikájában utánzó közönség ahhoz, hogy egy-két előkelőbb hölgy a régiebb időkben szokásos krinolinban menne az utcára mutogatni magát s büszkén sétálgatna az aszfaltos korzón. Ugye bár, kinevetné őket mindenki s általános beszéd tárgyává válnának a publikum előtt.

Különben mai napság alig van akkora korzónk is, hogy két-három krinolinos hölgy egymás mellett kényelmesen sétálgathatna.

A divat és izlés bár rokon fogalmak, mégis meglepő köztük a különbség, mert az izlés teljesen önálló, míg a divat az izlésnek van alárendelve, attól függ, habár nem is követi mindig pontosan annak szabályait. Az izlés ezen önállóságából folyik, hogy az nincs a vagyoni gazdagsághoz kötve, hanem megfér a szegénységgel, meg az egyszerűséggel. Százszor meghatóbb benyomást gyakorol ránk az egyszerű falusi lak, melynek minden legkisebb zúga izlésesen s mintegy zománcal fődve van berendezve; mint a gazdagok kastélya, a hol

amely mentségét ne találta volna abban, hogy hisz az államfőntartó párt érdekében lett elkövetve, viszont minden jogtiprás kegyes elnézésre számíthatott, ha az a nemzetrontó ellenzék elnyomására célszerűnek bizonyult.

Az államfőntartó kormánypárt uralmát örökre biztosítani, ez vette igénybe a nagy államférfi összes tevékenységét s ez irányban az érdemeknek óriási bokrétáját gyűjtötte össze a nemzeti közszabadságoknak egymás után való megnyomorításával.

Megcsinálta híres választási törvényét, a mely halomra döntötte a népképviselőnek 1848-ban törvénybeiktatott vívmányát. Csinált a választókból egy kiváltságos rendet, sokkal rosszabbat az 1848. előtti rendeknél, mert ezekbe a születés adott elvitázhatatlan jogot a bejutásra, míg a Tiszaféle választói rend kapuját a hatalom őrizte s kizárta belőle a nemzet tizenkilenc huszadrészét.

Föltalálta aztán ennek a reakcionárius választási törvénynek a saját képére teremtett „kezelését“, a választási praktikákat, hatalmi erőszakot, lélekvásárlást, úgy hogy a nép akaratából való rendszerváltozás egyszer s mindenkorra lehetetlenné lett téve szép Magyarországon, persze megint csak az ország érdekében, mert nagyon természetes, hogy ha elbuknék az „államfőntartó párt“, utána buknék a magyar állam is.

Megnyomorította aztán a törvényhatóságokat is, államiségünknek és alkotmányunknak ezredéves védőbástyáit, hogy azok sikeresen legyenek átalakíthatók az „államfőntartó párt“ védőbástyáivá. Satrapákat ültetett a nyakukba, szegyenpadra ültette bennök a népképviselői elemet a plutokrácia s a hivatalos elemek uralma mellett, de még ezek önkormányzati jogosítványait is neveléses játékszerré súlyosztotta a kormány kezében, melyet föltétlenül urrá tett a törvényhatóság minden határozata fölött.

kincs kincsre van halmozva, minden összhang s műizlés nélkül.

Miként az izlés rendezzi harmóniává a természetet, úgy adja az meg a szellemnek, a lélek eszmevilágának a zamatot. Ez varázsolja tetszővé a szegénynek egyszerűségét, ez palástolja el igen gyakran a szellemi értelemnek esetleges fogyatkozásait.

Sokszor szinte gondolkodóba esünk afelett, hogy milyen izléssel, minő válogatott kifejezéssel, minő megnyerő szólásformában beszél valaki, pedig hát nem igen művelte magát s nagyon keveset forgatta a könyveket. Ime az izlés életbevágó, praktikus oldala.

A mit egy híres hazai író a művészi szépre nézve magasabb szempontból mond, az egészen ráillik az izlésre is, hogy t. i. az emberi élet tökéletességének végnélküli láncolatában a kiegyenlíthetetlen ellentétek, a szenvedélyek harca, nyughatlan kedélyünk szünni nem tudó közdemei alatt az emberi tragédia egész hosszu kinpadjain egyedül a művészet alakzatai tükrözik a mindenséget illuzórius összhangzásában s a tökély, a hang képében rejülő hatalom tisztább légkörbe emeli lelkünket, béklyóba nyűgözi a folyton háborgó akaratot, befolyása alatt tiszta szemléletté olvad a fájó öntudat. A műélvezet tehát tárgyilag tekintve a legnemesebb hódító szer: csillapító, békítő, eugesztelő, hatására nézve egyenrangú a valóság jótékonyosságával.

Igy van ez az izléssel is. Ha egy valódi tudomány, művészi szakértelemmel s köny-

Rendezte az ország pénzügyeit is, rengeteg adósságokat halmozva az ország nyakára s az adófizetőket valóságos igavonó barmokká súlyosztva, hogy pontosan beszolgáltathassa a harácsot a birodalmi közös kasszába, a minek ellenében kijárt mindig az uralmat biztosító pátenst az „államfőntartó pártnak.“

Folytassuk-e még a nagy érdemek felsorolását? Elég az, ha rámutatunk arra, hogy közállapotaink züllöttsége, gazdasági pusztulásunk, a minden téren mutatkozó erkölcsi sülyedés, a törvénytíprás, jogelkobzás: mind, mind a Tisza Kálmán érdeme, mert ezeken épült föl az „államfőntartó párt“ örök uralma.

Ez érdemek szerzése közben bátran veszélyeztethette a család vagyoni érdekét, hisz az általa megteremtett rendszerben rejlett ennek orvossága is, mert ez tette lehetővé, hogy az ifju utódnak olyan „közgazdasági tevékenység“ jutott osztályrészül, a mely bőven kipótolja a közpályán veszélyeztetett privát érdekeket.

Hogyan szerez munkát az ács?

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1898. november 16

A nyár utolján gyakoriak voltak a tüzesetek a tolmegyei Felső-Iregh és Nagy-Szokoly községekben. Az egymáshoz közeledő községek lakosai már ekkor gyujtogatásról beszéltek, de hogy ki a gyujtogató, azt nem tudták felfedezni. A gyanús szóbeszédnek kívül alig volt más alapja a vizsgálatot vivő csendőrségnek a további nyomozásra, de a tapintatos kutatás folytán mégis eredménye lett most a vizsgálatnak.

Minden kétséget kizárólag megállapították, hogy a tüzek csakugyan rendszeres gyujtogatás következményei voltak és felfedezték a tetteseket is, kiket a tűzveszedelmek okozása terhel.

És ez eredmény szomorú tanúságot ad a köznép erkölcsi világáról; szomorú tanúságot arról, hogy a munkanélküli ember mi min-

nyen folyó stílusban irt munkát olvasunk, annak minden egyes sora, minden gondolata s az abban kifejezett érzelmek mintegy önkéntelenül átolvadnak lelkünkbe s hasonló érzelmeket keltenek bennünk. Mi tanulunk, élvezünk s ez nekünk elég.

Minden kornak megvan úgy szólván az irodalom terén is a maga sajátlagos, különös izlése. A régebbi időkben az idealizmus vonzotta a publikumot, ma az anyagelvi iránynyomasztó békőiban sinylődünk, melynek célja csupán az eszménynek lerombolása, melynek illuziói mindig megnyugtatólag hatottak kedélyünkre.

Egyik leghatásosabb példája műizlésünk hanyatlásának az operette. Mai napság már nem eszmékert lelkesedik a közönség a színpadon mozgó alakokban, a színműíró is csak ritkán fejteget lélektani problémákat, a színpad nem az érdekesítő műizlés, hanem a tűnő szórakozás tanyája lett.

Óh, bár térnénk újra vissza arra az időre, midőn — Arany János szerint — az egyszerűség s a szépnak érzéke egy új világot tárt fel az ember lelke előtt, megaranyozta a természetet, melegebb festéket öntött reá és édes dallal rezgő azt keresztül. Életet lehel az az elme műveibe s egyenjogúvá tevén azokat Isten teremtményeivel, felmagasítja a lelket, melyet annak élvezésére képesített. Csupán az ilyen ember mondhatja, hogy emberi szemekkel látja a világot s hogy nemcsak kenyérrel él.

Gizi.

denre képes embertársával szemben, hogy az anyagi hasznot megszerezhesse magának.

Egy falusi ácsmester a nyár derekán, mikor mindenki dolgozik, munka nélkül van. Persze ilyenkor a nép saját kenyerének biztosítására gondol első sorban és nem tölti az időt házának kijavításával, vagy egyéb építkezéssel, a mire elég hosszúnak tartja az őszt is.

De az ácsnak nem illik a kezébe a kasza; ő nem mehet a mezőre dolgozni, neki a mesterségébe vágó munka kell. Mikor látja, hogy munka egyáltalán nem akad, elgondolja, hogy mindjárt lenne munkája, ha a faluban légné egypár ház. De hát a tűz sosem keletkezik csak úgy óhajtsárra; kell annak okának lenni, ha mindjárt égi háború alkalmával nem is gyujtja fel a haragos istennyila.

Ezt az okot keresi azután a munkanélküli ács. És megtalálja abban, hogy ha nem lesz tűz véletlen szerencsétlenség folytán, titkos úton, valaki segítségével elő kell idézni. Ő maga is előidézhetné, de fél a felfedezéstől; s végre is, ő neki elég lesz a leégett háztető helyett épített ujakért megfizettetni a háztulajdonosokat, mért izzadna még a gyujtogatásban is?!

Büntárs kell tehát neki. Olyan valaki, a ki egy kis jó pénzért mindenre vállalkozik. S mikor ezt a büntársat megtalálja, akkor elkezdődnek a gyakori tüzesetek a faluban s mivel a leégett házakat fel is kell építeni, mindjárt van dolga az ácsnak is. És ő vidáman kopácsolja az új tetőket, büntársa tovább folytatja a gyujtogatást, a mig utoléri őket az igazság keze és a börtönbe kerülnek. A hol hogy bántja-e őket a lelkiismeret, ki tudná megmondani? Csak az az egy bizonyos, hogy mivel műveletlenek, ki sem gondol arra, hogy talán paralizis progresszívában szenvednek, hanem rájuk mérik a btkv. vonatkozó szakaszait haszonvágyból elkövetett büntény miatt.

Maga a jelenlegi eset a következő:

A nagyszokolyi csendőrség letartóztatta Somosi Julianna férj. *Pintér* Pálné és *Somosi* Erzsébet férj. *Fejes* Ferencné nagyszokolyi lakosokat, továbbá *Vince* János felsőireghi ácsmestert és a feleségét szül. *Berta* Juliannát a gyujtogatások gyanúja miatt.

Somosi Julianna aztán, mikor már a vizsgálat terhelő adatai ellenében ugys keveset használt volna a tagadása, töredelmes vallomást tett és beismerte, hogy a gyakori tüzesetek okozásában neki és társainak miféle része van.

Elmondta, hogy augusztus elején beállított hozzá *Vince* János ácsmester s panaszkodott, hogy nincsen munkája. Az ács már túl van jóval az ötvenes éveken s a felesége sem mai menyecske már, így hát megesett a szive az emberen, mikor arról beszélt, hogy mit fognak csinálni a télen, ha most nyáron semmit sem kereshet. *Vince* János aztán előrukkolt azzal, hogy *Somosi* Juli segíthetne rajtuk s magának is szerezhetne egy kis pénzt. A mód pedig, melylyel ez kivihető, egyszerű és senki meg nem fogja tudni. *Somosi* Juli fel fog gyujtani egy pár házat a faluban és annyi tizes üti a markát, a hány tűz előfordul.

Mikor már ennyire voltak, hamar megtörtént az egyezés közöttük. Az asszony elment az ácshoz, átvett attól egy taplóból és gyufából készített gyujtogató eszközt s azzal várták a jó alkalmat a tüzek okozására.

Először Felső-Ireghen augusztus 9-én este *László* Péter háza tetejére dobta a tüzes üszköt *Somosi* Juli. A tető lángba borult s a tűz sorban elpusztította *Pintér* János, *Páska* Jánosné, *Pintér* Sándor, *László* István, *Szántó* János, *K. Szántó* József, *Soós* István, *Dobos* János, *Judi* István, *Herceg* József és *Spéza* József házait. Az összes kár itt 1974 forint volt.

Mindjárt másnap este Nagy-Szokolyba ment át *Somosi* Juli és ott *Fejes* István kertjében egy szalmakazalt gyujtott fel. A tűz az uralkodó nagy szélben ácsapott *Gulyás* István, *Fejes* János és *Német* Péter házaira s azok-

nak tetőzetét porrá égette. A kár itt 1244 frtot tett ki.

Szeptember 16-án megint Nagy-Szokolyban támasztott tüzet az asszony. Ismét egy szalmakazalt gyújtott meg, még pedig Szabó Ferenc szérüskertjében, mitől Ócsényi István és Lukács András pajtáira hatolt át a tűz. Itt a kár szerencsére csak 21 forint lett.

Október 29-én ismét Nagy-Szokolyban próbált gyújtogatni. Lakos Sándor kertjében egy szalmakazalt akart felgyújtani, de a tüzet idejekorán észrevette a gazda és elnyomta azt.

Másnap már délután elrejtette a gyújtó szert Bartos István, nagyszokolyi lakos kertjében egy szalmakazalba, a mi le is égett. A tűz a szomszédba ekkor is átcsapott, de nem épületet, hanem Szabó Istvánnak szintén egy kazal szalmáját pusztította el.

Ekkor indult meg a vizsgálat az asszonyra irányuló gyanu alapján s letartóztaták azonnal. Büntársai közül Vince Jánost is nyomban elfogták, majd ennek a feleségét és a gyújtogató asszony néjét, Somosi Erzsébetet is, a kinek szintén tudomása volt a gyújtogatókról.

A gyújtogató asszonynál tartott házkutatás alkalmával találtak taplót egész csomóban és félig leégett gyertyákat, melyekről azt állította, hogy azokat halottak estéjén a sirokról lopta el.

Érdekes, hogy a csendőrség, fáradságot nem ismerve, egyfolytában épen százharminckét órán keresztül folytatta a vizsgálatot ez ügyben, hogy teljes eredményt érjen el.

És az eredmény meg is van, mert kitűnő fogásnak nevezhető a gyújtogató asszony kézrekerítése, a ki öt gyújtogatót követően el, huszonkét gazdát károsított meg és háromszázhat forint kárt okozott.

A csendőrség úgy őt, mint néjét, s Vince János ács mestert és ennek feleségét bekísérte a támaszi járásbíróhoz börtönébe.

Holttest a körtefán.

(Öngyilkos közhonvéd.)

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1898. nov. 16.

Ma reggel az ébresztő után a pécsi 19-ik honvéd gyalogezred hatodik századának őrmestere, közönyös, szolgalmi hangon jelentette az ügyeletes hadnagyának:

— Hadnagy úrnak alásan jelentem, Farkas János a hatodik század közlegénye hiányzik! Egy katona hiányzik, megszökött.

Kezdetét vette tehát a hivatalos copf, amelynek során a tiszt urak rangfokozat szerint jelentgettek egymásnak, hogy Farkas János közhonvéd eltűnt, megszökött. Hiszen mást fel sem lehet tételezni egy közhonvédről.

Az ezredes kezében végre megakadt a hivatalos copf, melynek elintézését elrendelték a szökevény köröztetését.

S mialatt a katonák összedugva fejeiket a Farkas Jancsi szökése felől sugdostak egymásnak, s mérlegelték az esélyeket, hogy hát mennyi »brigádót« kap a szegény Jancsi gyerek, ha kézrekerül, azalatt egy ember, valami munkásféle lehetett, lélekszakadva rohant be az ügyeletes rendőrbiztoshoz:

— Biztos ur kérem — lihegte — a Battyányi-utca 7-ik számú ház kertjében egy közhonvéd lóg a körtefán!

S most megindult a hajsza ebben az irányban is.

Értesítették az esetről a 19-ik honvéd gyalogezred parancsnokságát, a rendőrség részéről pedig Ludvig Ferencz dr. és Selényi Antal rendőrbiztos siettek a helyszínére, de mire oda értek, ott volt már a honvédség részéről az ügyeletes tiszt s a katonakórházból a hordágy.

S tényleg, a kert egyik öreg körtefáján ott lógott egy ember, a m. kir. honvédgyalogság egyenruhájában, nyakára kötött nádrágszíjjal, holtan. Lábanál hevert a sapkája, mely-

nek oldalára piros posztóból fel volt varrva a »6«-os szám.

Azonnal felismerték benne a hatodik század megszökött legényét Farkas Jánost.

Ami ezután történt, ez már nagyon hétköznapi dolog.

A szegény honvéd legényt feltették a hordágyra, s bajtársai elszállították a katona kórház halottas kamrájába, elszállították Farkas Jancsit, — az ő halottjukat.

S nem egy katona legénynek lábbadt könnyekbe a szeme, mikor arról értesültek, hogy Farkas János nem szökött meg, hogy megtalálták egy körtefán lógva.

A délelőtti órákban pedig kiadták a szükzavú hivatalos jelentést:

»Farkas János, szegzárdi illetőségű 22 éves, az idén a pécsi m. kir. 19-ik honvédgyalogezred hatodik századához sorozott közlegény ma reggel öt órakor a Battyányi-utca 7-ik szám alatti ház kertjének egyik körtefáján felakasztva, holtan találtatott. Öngyilkosság kétségtelen. Tettének oka ismeretlen.«

Tettének oka ismeretlen! Ki is tudná ezt kitalálni, hogy mi készítet egy szegény honvéd legényt az öngyilkosságra?

Besorozták katonának, ráadják a cifra, piros zsinóros mundért, hogy jobb kedve legyen, adnak puskát a vállára, borjut a hátára, még pangánót is kap, hát mi kell ennél több?

S az ilyen együgyű gyerek, ahelyett, hogy este a takarodó után lefeküdnék, aztán kipihenné a napi gyakorlatozás fáradságait, nyitott szemekkel hánykolódik szalmazsákján, gondolatai elkalandoznak haza a kis faluba, abba a kicsi, teher házba, hol egy őszfürtű öregasszony naponként imára kulcsolja reszkető kezeit s buzgón fohászodik Istenhez, imádkozik a fiáért, a ki — katona.

S aztán tovább gondolkozik a bohó katona fiu, eszébe jut az a piros pozsgás barna leányka, aki oly keserves könyeket hullatott, mikor bucsucsókat váltottak a falu szélén.

Ilyenkor persze elkeseredik a legény, lelkét ólomsúlylyal nyomja valami, szíve mintha a torkába szakadt volna, úgy fojtogatja az az ismeretlen érzés s öntudatlan is kisompolyog a kaszárnyából, meghalni vágyik s felkötö magát a legelső fára az — ostoba. Csak bajt csinál a tiszt uraknak! Pedig milyen jó élete volt katonáéknál.

S holnap délután a katona-kórház halottas kamrájából kiviszik azt az egyszerű fakoporsót, melyre tán csak egy őszfürtű öregasszony borul rá s nedvesíti azt az érzéketlen fát az anyai szív fájdalmának égető könyeivel, egy szakasz bajtárs lép a koporsó mellé, aztán kiviszik oda, arra a csendes nyugvó-helyre, ahol édes otthonról, melengető tárt karokról örökké álmodozhatik az a szegény közhonvéd: Farkas János!

H i r e k.

Pécs, 1898. nov. 16.

Szárnyakon a városon át.

(Adjatok gazdagok . . .)

Beköszöntött a tél, az ő nedves, ködös napjaival, azokkal a hideg, süvítő szelű éjjeleivel, melyeknek borzalmas voltát százsorta erősebben érzik azok a szerencsétlenek, kiknek nem juttatott biztos kenyeret, meleg hajlékot a sors. S hogy a társadalom eme szegényei nyomorán enyhítve legyen, hogy ne legyenek kénytelenek, a nyomortól kényszerülten a bűn útjára tévedni, előáll a »Jótekonyság« a »Humanizmus« s az ő földi angyalai által enyhét nyújt a sinylődő nyomorgó embereknek,

Vasárnap is nagy gyűlést tartottak a Jótekonyság angyalai a »Pécsi Jótékony Nőegylet« helyiségében, fáradhatlan buzgalommal igyekeztek az első thea-uzsonát minél sikerültebbé tenni.

S amint szaporodott a vendégek száma,

akként derült ki a buzgó rendezőség tagjainak arca is, s meglegedett mosolylyal számolták össze, miként szaporodnak a fillérdózatok a Jótékonyág oltárán.

S míg a büffében a Jótékony nőegylet hölgyei gondos háziasszonyokként fáradoztak vendégeik ellátásán, bent a fényes termekben a fiatalság hangos vidám kacagásától visszhangoztak a falak.

S ennek a vidám hangulatnak a nyoman mennyi köny száradt fel ott künn, ahol süvöltve száguld végig a hideg szél, a fütetlen szobákon . . .

(A gentry cigány.)

Ki ne ismerné azt a hollófürtű, fekete szemű cigányprimást, akinek szárazfája akár a varázshegedű, szívrepesztő bánatot, s duhaj vidám kedvet egyaránt rejt magában.

Farkas Sándornak hívják ezt a derek gentry cigányt, aki — mi tagadás benne — lepipálta Rigó Jancsit.

Mert bizony ahhoz nem kellett sok, hogy valaki a Chimai hercegnőt meghódítsa.

Könnyű Katót táncba vinni! De Farkas Sándor egy csapásra meghódított minden jó-érzésű embert, kinek csak egy szikrányi humanus érzés van a lelkében.

Midőn a pécsi »Jótékony Nőegylet« tagjai felkérték, hogy hangversenyezzen az első thea-uzsonnán, Farkas Sándor készséggel ráállt, s szerényen, feltűnni vágyás nélkül jelentette ki, hogy ha a nagyságos asszonyok megengedik, hát . . . izé . . . »jótékonyaságból« fogja végig muzsikálni a délutánt.

Ime! Farkas Sanyi megmutatta, hogy még nem halt ki Fáraó népéből a gentry vér!

(Tilos a dohányzás.)

Thália csarnokában nem egy tábla hirdeti ezt a megdönthetetlen igazságot, hogy odabent, a portás pulykatollas kucsmáján belül: Tilos a dohányzás! De hát Istenem! Ki tehet róla, hogy az az illatos szivarfüst (ha mindjárt nem illatos is) olyan ellenállhatatlanul jó!

S ez lehetett oka annak is, hogy a napokban a pécsi Thalia néhány felkent papja a nyomtatott tilalom dacára is, az öltözöben engedte meg magának a dohányzás tiltott gyönyörét.

Igy kerültek egynehányan, közöttük a pécsi nemzeti színház »magyar Girardija« is Oberhammer kihágási bíró kegyes színe elé.

A többiekkel csakhamar végzett a mindenféle tüzek omnipotense, csupán a »magyar Girardival« nem lehetett oly könnyen elbánni.

— Tehát ön is dohányzott? kérdezte a kapitány.

— Esküszöm, hogy sohasem dohányoztam! Nem is tudok szivarozni. Dajkám emlőjén kívül sohasem szívtam mást — kiáltotta Girardi, a Böregér-beli kanadai bassus hangján.

— Miután önt is rajta érte a tüzoltó a tiltott dohányzáson, s ezzel szemben a legkönnyebb tagadás sem használ, ezennel megbüntettem nyolc nap alatt különbeni végrehajtás terhe alatt fizetendő három forinttal, — mondá a »kihágó bíró.«

— Oh hány embert büntettem már én meg életemben! — sóhajtott Girardi hitelezőire gondolva, s (dicséretére legyen mondva) a Gascognei nemes büszkeségével leszúrta azt a három darab két koronást és távozni készült.

Az ajtónál azonban visszafordult.

— Kapitány ur! Egy kérésem lenne.

— Nos?

— Ha már három forintot kellett fizetnem, nekem, aki sohasem dohányoztam, legalább adjon egy szivart, hogy megismerjem azt a gyönyört, mely nekem ily borzasztó kincsekbe került!

A »szép kapitány« előzékenyen nyújtotta szivartárcáját, melyből Girardi egy arany-szőke regalitast hámozva ki, rágyújtott s vidáman pőfékelve »balközépen el!«

S azóta a mi magyar Girardink, aki ennek előtte sohasem szivarzott, szenvedélyes dohányossá lett.

Hir szerint panaszt fog emelni a kihágási bíró ellen »*pazarlásra való csábítás*» címén.

(*Fin de siècle.*)

A király-utca egyik aranyműves kirakátaban, két gyönyörű, keresztbe fektetett, ezüst fogóju ebentapálca van közszemlére kitéve.

Olyan vékony, formás, olyan sikkes ez a két sétatapálca, hogy a mi fiatal uraink közül nem egy vágyakozva kacsintott a karesu sétatapálca felé. De ha közelebbről tekintjük meg a csinos jószágokat, akkor arra a keserű tapasztalatra jutunk, hogy a rózsának tövise van.

A kirakatban — ugyanis — a pálcák fölött ez a felirat látható:

Ujdonság!
Női séta pálca.

No nézd, hova jutottunk?! Bot kell ma már oda, ahol eddig a főzőkanál is megtette! Hja, kérem! *Fin de siècle!*

Gecsi Gerő.

Napirend 1898. november hó 17-én.

Naptár: csütörtök, nov. 17. — Róm. kath.: Gergely. — Prot.: Alfeusz. — Görög-kel.: (nov. 5) Galaction. — Zsidó: Kiszlev 3. — Nap két 6 óra 53 perckor; nyugszik 4 óra 4 perckor. — Hold két 10 óra 38 perckor délelőtt; nyugszik 7 óra 22 perckor este.

Időjárás. Kilátás a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: száraz, hűvös, ködös idő várható.

Színház: »Egben«, vígjáték és »Szép Galathea«, operett.

— (**Térzenék a színház előtt.**)

A cs. és kir. 44-ik gyalogezred zenekara f. hó 20-tól, a jövő vasárnaptól kezdve, minden vásár- és ünnepnapon délelőtt fél 12-től fél egyig a színház előtt térzenét tart.

— (**A vaiszló-vejti ut átvétele.**)

Trizler Károly alispán és *Koszits* Kamill főjegyző *Kovácsy* Kálmán főmérnök kíséretében tegnap Vaiszlóba utaztak a vaiszló-vejti ut átvétele végett. Az ujonnan nyitott ut — melyet a megye építettett — arra szolgál, hogy a káptalani uradalomhoz tartozó *Moszlavine* és Vaiszló között a közlekedést lehetővé tegye.

— (**Tűz.**) Ma a kora reggeli órákban a József-utca 15. szám alatti házban könnyen végzetessé válható tüzeset történt. Az egyik lakás konyhájának padozatát aszfalt burkolattal látják el; munkaközben a kátrány kiömlött s meggyulladt és erős lánggal, óriási füsttel égni kezdett, szerencsére a munkásoknak csakhamar sikerült a tüzet homokkal elfojtani.

— (**Felmentés a böjt alól.**) *Heityey* Sámuel megyéspüspök körlevélben tudatja egyházmegyéjével, hogy a pápa a király ötven éves jubileuma alkalmából december 2-ára, a mely nap péntekre esik, az osztrák-magyar monarchia katolikus lakosságát a böjt alól felmentette.

— (**Képviselői beszámoló.**) A szigetvári kerület országgyűlési képviselője *Olay* Lajos szombaton este *Eötvös* Károly, *Komjáthy* és *Boda* Vilmos képviselők társaságában Szigetvárra érkezik, hogy f. hó 20-án (vasárnap) délelőtt Szigetváron, délután pedig Darányban beszámolóját megtartsa.

— (**Betörés.**) *Tabl* György kölesdi lakosnál betörők jártak az egyik közelmúlt éjszaka. Az utcára nyíló ablakot törték be s azon át a szobába hatolva, egy szekrényfiókból 12 forint 50 krajcár készpénzt ellop-

tak. A betörők nyomára a pestmegyei cecei csendőrőrs jött rá s el is fogta *Brand* István küsszékelyi illetőségű csavargót, a ki a betörés elkövetését beismerte. Most a cecei járásbíró-ság börtönében ül.

— (**Boszuálló testvérek.**) *Bohr*

Miklós és *Bohr* Henrik kistamási legényemberek régi haragosai voltak egy leány miatt *Heicender* Konrádnak. E haragból kifolyólag aztán boszút forraltak ellene s e boszujokat most végre is hajtották. Ugyanis a szőlőhegyen találkoztak vele és senki sem lévén a közelben, ásóval megtámadták és véresre verték. A megvert legény csak futás által tudott előlük menekülni s nyomban feljelentette őket a bíróságnál. Most folyik a boszuálló testvérek ellen a vizsgálat.

— (**Egyházmegyei hírek.**) *Rathmann* Román Magyar-Székről Ozorára küldett segédlelkézi minőségben. *Aulik* Dávid segédlelkész betegsége miatt szabadságot tartott.

— (**Gomba-mérgezés.**) *Komiczka*

Lipót vasuti munkás neje tegnap az utcán vásárolt gombát, melyből levest főzött. Ebéd után csakhamar *Komiczka* és felesége rosszul lettek, olyannyira, hogy a hazbeliek értesítettek a hatóságot, a honnan *Ludvig* Ferenc dr. a helyszínére sietett s a megbetegedett házaspárnál gombamérgezést konstataált. Azonnal ellenszert adott a betegeknek, kik most már veszélyen túl vannak. A piacról élő közönség saját érdekében igen helyesen cselekednek, ha az utcán, vagy a házba járó elárúsítóktól való vevést elkerülné, mert ez által folyton ki van téve az ily veszélyeknek. Sőt a piacon is megtörténhetik az ilyesmi, amiért is nem tanácsos kora reggel, rendőrorvosi vizsgálat előtt vásárolni. A mai hetipiacon is három kosár gombát koboztak el, melyet az orvosi vélemény mérgeseknek, élvezhetlennek mondott ki.

— (**Elfogott anarkista.**) A so-

mogymegyei Marcali község egyik kocsmájába csütörtökön délután egy jól öltözött idegen munkás vetődött be és az ott talált embereket anarkista témákra kezdte oktatni. Hosszu beszédben nagy hangon fejtegette a tudatlan emberek előtt örült tanait, szidta a fejedelmeket és királyokat és kifakadva erősítette, hogy ha egyiknek is közelébe juthatna, biztosan megölné, mert annyi bomba áll rendelkezésére, a mennyit csak akar. A jelenlevők figyelmeztették, hogy ne beszéljen ilyeneket, mert ebből baj lehet, de az idegen büszkélkedve jelentette ki, hogy ő sem Istentől, sem embertől nem fél, mert neki külön törvénye van. A végén többször éltette *Lucchenit*. De erre már mindenki felugrált és az örült apostól felé rontottak, ki csak a kocsmárosnak köszönhetett, hogy néhány kisebb ütés árán menekülhetett a felbőszült polgárok karmai közül. Azonközben valaki értesítette a csendőrséget és a veszedelmes embert nyomban tartóztatták. A fogoly mindent beismert, semmit nem tagad, de a nevét sehogysem akarja megmondani.

— (**Ápolónői tanulók fölvétele.**)

A magyar vörös-kereszt-egyesület hivatásos betegápolónők kiképzésére január elsején hat hónapos új tanfolyamot nyit Budapesten az Erzsébet-kórházban. Az üresedésben levő 12 helyre pályázhatik minden kifogástalan erkölcsü

20—40 éves nő, aki e nemes, de nehéz feladatra jobb meggyőződésből szánja rá magát s ugy testileg, mint szellemileg erre teljesen alkalmas. A folyamodványokat vagy a vidéki választmányok és fiókegyesületek útján, vagy közvetlenül az egyesületi igazgatóságához (IV. Kecskeméti-utca 5. szám) legkésőbb december hónap 15-éig a következő okmányokkal fölszerezve kell beküldeni: a) keresztlevél, illetőleg anyakönyvi kivonat, b) ha az illető férjhez, beleegyezése a férjnek, szülőnek vagy gyámnak, c) erkölcsi bizonyítvány, d) hiteles bizonyítvány arról, hogy magyarul beszélni, írni és olvasni tud s kellő fölfogási képessége van, e) hatósági bizonyítvány a folyamodó családi viszonyairól és foglalkozásáról, f) egészségi és himlőoltási bizonyítvány. A részletesebb föltételek az igazgatóságnál tudhatók meg.

— (**A kaszárnyából.**) Erztasz rezervist Michael rossz fát tett a tűzre. A kapitánya rémségesen megharagudott s azt mondta az őrmesternek:

— Őrmester! Erztasz rezervist Michaelt három napig kenyéren és vizen tartsa. Nem érdemel egyebet.

— Jelentem alássan, kapitány ur, mondta az őrmester nem segít nála, mert az vegeterianus.

— Ugy? — fortyant fel a kapitány.

— Majd segíték én a himpókoston. Őrmester! Három napig csak levest és hust a kutyának.

— (**A högyészi kath. Legényegylet**) folyó hó 19-én, mint az egylet alakulása évfordulóján és november hó 27-én a högyészi uradalmi kávéház nagytermében boldogult Erzsébet királynénk áldott emlékére emelendő templom-alap és felerészben a högyészi kath. legényegyleti zászló-alap javára műkedvelő előadást rendez. Műsor: 1. Prolog am Gründungsfezte. Szavalja: Adler János. 2. Vissza a műhelybe. Szinmű négy felvonásban. Irta: Bodnár Gáspár. 3. Die Wahlsprüche des kath. Gesellenvereines. Szavalja: Böhl Vince. 4. Er ist verrückt. Vigjáték két felvonásban. 5. Fülemlile. Arany Jánostól. Szavalja: Scherer András. 6. Árnyképek. Feltüntetik: Borján Géza és Böhl Antal. — Beléptidj: Ülőhely 50 kr., állóhely 30 kr. Felülfizetések, tekintettel a jótékony célra, köszönettel vétetnek és hirlapilag nyugtáztatnak. Kezdeté 8 órakor.

— (**Kártyázók a templom mögött.**) Az elvetemültségnek egy jókora foka kell ahhoz, amit a napokban két utcai csavargó, *Keller* Nándor és *Kovács* József követett el. A piactéri rendőrőrszem azon kapta rajta a jeles férfiakat, hogy a belvárosi templom háta mögött *ferbliztek*. Természetesen odament és a két csavargót be akarta kísélni a városházára. *Keller* Nándor azonban ellenszegült, karmolta, harapta a rendőr kezét, mire az kénytelen volt a fickót megkötözni. Mind a két jómadarat beszállították a torony alá, ahol elvetemültségükért elveszik méltó büntetésüket.

— (**Ötvenhét feljelentés.**) Ugyancsak rá jár a rud a pécsi kereskedőkre. *Negyvenhárom* kereskedő ellen érkezett feljelentés a rendőrséghez, akik mindannyian azért lettek feljelentve, mert többszöri figyelmeztetés dacára akként aggatták ki portékáikat a bolt előtt, hogy azok a járóelőknek vagy a kalap-

jaikat ütötték le, vagy ruháikat piszkolták össze. Utrendőri kihágás (a járdáknak portékával való elállítása) miatt tizennégy kereskedő ellen érkezett feljelentés.

— **(Késelő após.)** Szikinger János Rókus-utcai lakost tegnap este meglátogatta apósa Wagner János, aki mint durva, kötözhető ember, általánosan ismert. Tegnap este, amint veje lakásába lépett, annak felesége éppen virágkészítéssel volt elfoglalva. Wagner János durva hangon rátámadt, hogy miért tölti idejét ily haszontalanságokkal, mire az asszony azt felelte, hogy ahhoz neki (Wagnernek) semmi köze. Erre a veszekedő természetű Wagner az asztalon álló lámpa aljával oly erősen verte fejbe Szikingernét, hogy a szegény asszony elszédült. Szikinger János erre megragadta apósát, hogy a lakásból kidobja, de Wagner nem engedte magát, hanem kést rántva, azt vejének karjába döfte. Csak midőn hosszas dulakodás után az asszony — ki időközben föleszmélt ajultából — a kést kicsavarta Wagner kezéből, akkor sikerült a férjnek a késelő apóst kidobni. Az ügynek a bíróság előtt lesz folytatása, ahol a megkéselt nő és felesége panaszt emeltek Wagner János ellen.

— **(Utcai csata.)** Valóságos csatát vívott a napokban körülbelül *hatvan* iparos-tanonc a Kálvária-utca és Ágoston-tér sarkán. A táncpróba alatt valami fölött összezördültek s eszméiket kint az utcán két pártra oszolván, verekedéssel tisztázták. Volt is be-tört fej, kékre vert hát és összekarcolt arc

elég, míg a rendőrség szét nem kergette a veszekedő inasokat. Érdekesek a fegyverül szolgáló tárgyak is. Van közöttük: ólmos végű bot, kutyakorbács, nádpálca, parittyá, tégladarab, kancsuka stb. A verekedők közül letartóztatta a rendőrség: Schneberger János kőmíves inast (Kálvária-utca 11.), Kaszánovits Ferenc kőmíves inast (Kálvária-utca 7), Flegl Antal szobafestő (Szöllő-utca 4), Lauber Károly bádogos inast (Papnövelde-utca), Dietneh József (Kálvária-utca 51), Katics József kőmíves inast (Majláth-utca 17), Grün Sándor rézőntő inast. A többiek, midőn a rendőröket közeledni láttak, megugrottak, azonban ők is nemsokára biztos zár alá kerülnek. A letartóztatottak között levő *Flegl* Antal csak nem rég volt a rendőrség kezei között utcai ortámadásért.

— **(Ujdonságok.)** A közelgő karácsonyi és farsangi időszak az ékszerekben is meghozza az ujdonságokat. A divat nemcsak az öltözetekben keresi az újat, a változatosat az izléseset, hanem az ékszerekben is. Aki a szép és izléses kivitelű ékszereket szereti, ne mulassza el meglátogatni Schönwald Imre pécsi ékszerész üzletét, kinek páratlan szép tárgyai rendkívül dús választékban még a legkényesebb izlést is képesek kielégíteni. Alig lehet valami szemképrázatúbb látványt képzelni, mint Schönwald brilláns ékszerei, a szebbnél-szebb gyémánt gyűrűk, fülbevalók (bontonok), nyakékek, karkötők, igazgyöngy, nemesopál, smaragd ékszerei a legújabb foglalatokban, melyek a legszebb és legújabb kivitelről tanuskodnak. A francia iparművészet remekeinek fölerakata. Ugyancsak Schönwald

Imrénél kaphatók a legfinomabb glashütteni arany és ezüst órák Lange A. és Söhne világhírű óráscégek gyáraiból, kik képviselőjükkel kizárólag Schönwald Imrét bízták meg. — A glashütteni gyártmányok kétségtelen jószágok, izléses kiállításuk, valamint aránylag olcsó áraik által a más gyártmányokkal szemben kitűnnek.

Művészet, irodalom.

○ **A Verdi-Rekviem.** Erzsébet királyné szoboralapja javára szombaton a színházban előadandó Verdi-Rekviem főpróbája ma délután négy órakor volt a színházban. A főpróbára fölvonultak az összes szereplők s a színpad régen látott olyan előkelő műkedvelő társaságot, mint a mai. A szolo-énekek előadói: *Razgha* Ilona (alt), *Schneider* Istvánné (sopran), *Thaller* Gusztávné (sopran), *Zelesny* Sarolta (mezzosopran); *Hoffer* Károly (tenor) és *Taky* Gyula (basso).

Az énekkarban közreműködnek *Hoff* Richárd vezetése alatt a »Pécsi műkedvelő női énektársaság« tagjai: Angyal Ella, Asztalos Luizika, Bencze Böske, Back Irén, Boniperti Róza, Bach Mici, Cankl Zsófia, Chinorány Iza, Eötvös Ilka, Éhn Emilia, Grünhuth Adél, Haksch Lajosné, Hillebrand Janka, Jeszenszky Irén, Kafka Károlyné, Kindl Gizella, Karner Adél, Klimó Emma, Károly Etelka, Mussong Józsa, Molnár Kálmánné, Némethy Miczi, Orf Paula, Platz Pannika, Reisner Ella, Remesberger Eugénia, Reberics Gizella, Szántó Etelka, Schap-

ringer Mici, Simon Luizika, Schwarz Vilma, Szigriszt Ferencné, Spitzer Lenke, Tóth Mariska, Ternovszky Margit, Trixler Aranka, Tomanek Paula, Werle Anna, Zsolnay Stefánia, Zselesny Mici urhölgyek. A »Pécsi Dalárda« tagjai: Ábrahám Géza, dr. Ágh Timót, Beck Arthur, Bodó Mór, Budai Béla, Buzágit István, Csukás Zoltán, Cury József, Decleva Dénes, Derlik Fülöp, Dillmann Antal, Egerszeghy Kálmán, Eötvös Gusztáv, ifj. Eötvös Gusztáv, Faith Gáspár, Gebauer Károly, Haksch Lajos, Hercenberger József, Imre Sándor, Kaufmann Mátyás, Kiss József, Kiss Ernő, Kisasszony Viktor, Kohárits N. János, König Károly, Krum Péter, Lázár Gyula, Léhner József, Mártinek József, Mihálovics Antal, Németh Béla, Niedermayer János, Nikolics Szpászó, Pikler József, Reberics Imre, Repics Vince, Rozgonyi Bertalan, Rüll Henrik, Schultesz István, Schmiedt Ferenc, Skolnik Géza, Steiner Béni, Szigriszt Lajos, Szigriszt Ferenc, Simacsek Alajos, Szuly Aladár, Végh Imre, dr. Vörös Nándor urak.

A »Pécs-bányatelepi daloskör«-nek Wieser Endre vezetése alatt a következő tagjai: Fessl Ferenc, Haffner Vilmos, Mátyus István, Schmiedt Boldizsár, Werb Károly, Wieser Endre urak.

A »Pécsi Zenekedvelők Egyesülete« Oswald Ferenc vezetése alatt a következő tagokkal: dr. Bokor Emil, Caffisch Jenő, Girardi József, Girardi István, Hoff Richard, Kacsarovszky József, Kerese György, Kausz Arthur, Maletter László, Müller Róbert, ifj. Némethy József, Oswald Ferenc, Präger Samu, Sedivy Ferenc, Simacsek Alajos, Steskal József, dr.

Szabó István, Taussig Aladár, Tuma Vencel, dr. Wallerstein Bodog, Wirth János. Zoller Nándor urak, végül az Albrecht főherceg nevét viselő 44. sz. cs. és kir. gyalogezred zenekara, *Christoph* Tódor karmester vezetése alatt.

○ **Rip-Rip.** Szép számú közönség előtt került színre tegnap este Rip-Rip, ez az örökké kedvelt zenéjü operette, mely sobasem téveszti el a hatást, különösen olyan címszereplővel, mint *Hunyady* József, ki valóban bravouros énekével nem egyszer nyílt színen is tapsra ragadta a közönséget. Az »Óh drága nőcském«... dalát, — melynek ez a bájos operette közkedveltségét köszönheti — meg is kellett ismételnie. Lisbet szerepét B. *Csik* Irén játszta, ki mint a »Kék hegyek szelleme« pazar toilettéjében valóban elragadó volt. Oly érzéssel, annyi tüsszel énekelt, hogy a fölönvén végén a publikum tetszése lelkes tapsviharban tört ki. *Lipcey* Józsa kedvesen csicseregte el Katharina szerepét, míg *Andorffy* mint Derik polgármester bohóskodott. Hudson kapitány szellemét *Bognár* játszta, a ki tegnap is bebizonyította már sokszor tapasztalt sokoldalúságát. A többi szereplők is jók voltak, a karok pedig — tekintetbe véve az ezen a héten tartott számos énekpróbát — eléggé jól működtek. A rendezés ellen nem lehetett kifogás, (—csi —ő.)

Országgyűlés.

A képviselőház ülése november 16-án. (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésében *Barabás* Béla tartotta meg záróbeszédét, melyben rámutatott arra, hogy Bánffy budapesti diszpolgársága arculcsapása a nemzetnek, amikor éppen ezt a meggyűlölte embert akarja diszpolgárnak ajánlani néhány talpnyaló.

Szilágyi elnök ezért megint *Barabás*-t. *Barabás*: Diszpolgárnak azt az embert, aki a felségnek azt az irtózatot eszmét adta, hogy bálványozott királynéknak szobrát a Hentzi szobor helyére állítsák, hogy mikor imádkozni megyünk oda, egyúttal káromlásra nyíljék ajkunk, mert eszünkbe jut az a gyalázatos ember, aki azt az eszmét adta a felségnek, hogy a Hentzi-szobrot a hadapród iskolába vigyék. Mi lesz ebből? Az, hogy minden évben halottak napján kivonul oda az ifjúság, letérdepeltetik eléje, mint a hősök mintaképe elé, a kit korbáccsal kellett volna megtanítani emberségre. (Viharos taps a szélső baloldalon.)

A többi indítványt tevő lemondott a záró jogáról, csak *Ivánka* jelentette ki röviden, hogy föntartja minden vádját Bánffy ellen.

Most *Bánffy* emelt szót és szemére lobbantotta az ellenzéknek, hogy ő ellene személyes harcot indított, de ezzel az alkotmányt is veszélyezteti.

A miniszterelnök e kijelentésére óriási vihar támadt az ellenzéken. »Hazudik, hazudik! Gazember, alávaló, hazaáruló, pusztuljon onnan!« — Ezek és ezekhez hasonló kiáltások hallatszottak az óriási zajból, *Szilágyi* hasztalan csenget, mert a mint Bánffy folytatni akarta beszédét s azt mondta: »nem mondom, hogy öntudatosan«, újra kitört a tomboló vihar, melyből harsogó felkiáltások hallatszottak ki: »mi mindent öntudatosan csinálunk!« Elnök rendre utasítja *Bolgár* Ferencet, de Bánffy jónak látta röviden bevégezni beszédét azzal, hogy ajánlotta Örley határozati javaslatát elfogadásra.

Következett ezután a szavazás az egyes indítványok fölött.

Először is *Kardos* Kálmán indítványát, melyet október 18-án mint elnök tett, hogy

ékere
a hō-
vára
rolog
s. 2.
sban.
e des
ince.
sban.
iche-
Bor-
idij:
ések,
vé-
dete

nő-
foka
csa-
őve-
apta
em-
sen
érni
len-
zét,
zni.
ony
éltó

an-
gy-
tés
et-
tés
olt
p-

az inden
tóber 23
elvetetté

Éa
ványa,
befejezé
az indit
magáéva
ségben

pedig el

lás a vi
tüzessék

Az
gár Fer
lációt a
a földm

B
protekc
mikor

kért, a
zását fe
érdekébe

jönnek

D
hogy es
gondolt

niszterr
csátott

kiméletl
(Élénk

A
tudomá
V
helyi e

(A „L

párisi
szék

revizió
látszot

határo
ügymi
tettek

azt m
rozata
nek.

határo
megsér

szig
távirat

Máltab

a szig
gol ha

nak lá
kormá

sak vo
K

midőn
küldöt

sajnál
el ho
fogad

Lap
SAUT

az indemnity a legközelebbi szombaton (október 22-re) tüzesség napirendre, egyhangulag elvetették.

Ezután következett Gajáry Géza indítványa, hogy az indemnity tárgyalását a vita befejezése utáni kedden kezdjék. Gajáry ezt az indítványát visszavonta, de Lukács Gyula magáévá tette s így az ellenzék nagy derűtséggel az indítvány mellett, a kormánypárt pedig ellene szavazott.

Örley indítványa fölött, hogy a tárgyalás a vita befejezése utáni első hétköznapra tüzesség ki, holnap lesz a névszerinti szavazás.

Az interpellációkra kerülén a sor, Bolgár Ferenc és Boda Vilmos intéztek interpellációt a pécsi Engel-cég borhamisítási ügyében a földmívelésügyi miniszterhez.

Bolgár Ferenc előadta, hogy milyen nagy protekcióval dolgoznak a borhamisítók, úgy hogy mikor ő a miniszteriumba ment információ-kért, a hivatalnok, akihez fordult, csudálkozását fejezte ki, hogy ő is nem a borhamisítók érdekében jár, mert nap-nap után százak jönnek az érdekükben.

Darányi miniszter válaszában kijelenti, hogy csakugyan több borhamisító van, mint gondolták. Ő a kereskedelmi és a belügyi miniszterrel együtt szigorú szabályrendeletet bocsátott ki, de felszólítja a közönséget, hogy kiméltlenül jelentsék föl a borhamisítókat. (Élénk helyeslés.)

A miniszter válaszát a Ház egyhangulag tudomásul vette.

Végül még Asbóth János interpellált egy helyi érdekű dologban, mire az ülés véget ért.

TÁVIRATOK.

— **A Dreyfus-per revíziója.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A párisi lapok konstatálják, hogy a semmitőszék tegnapi határozata újabb lépés a revízió felé, mely eddig még kétségesnek látszott. A revízió-párti lapok szerint a határozat bizonyítja, hogy az öt volt hadügyminiszter vallomásai semmi hatást sem tettek a bírakra. A revízió-ellenes lapok azt mondják, hogy a semmitőszék határozata nem prejudikál a végleges ítéletnek. Egyik másik revízió-ellenes lap a határozatban a hatalmi hatáskörök elvének megsértését látja.

— **A német császár Málta szigetén.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A londoni „Times“-nek jelentik Máltából: Vilmos császár nem szállt partra a szigeten, hanem a hajón fogadta az angol hajók tengernagyainak és kapitányainak látogatását. Hopkins tengernagy, Málta kormányzója és a német konzul hivatalosak voltak a tegnapi császári ebédre.

Kairóból írják, hogy Vilmos császár midőn Rhodus szigetét érintette, táviratot küldött az egyiptomi khedivének, melyben sajnálatát fejezte ki, hogy nem látogathat el hozzá és szíves köszönetet mond a fogadtatására tett előkészületekért.

Laptulajdonos Felelősszerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
 TAIKS JÓZSEF

Hirdetések.

A „Sándor-telep“ Ujvidéken

azonnali szállításra **eladásra** bocsát:

100,000	darab sima	zöldojtványt	Portálison	á frt	65.—
35,000	„ gyökeres	„	„	„	105.—
50,000	„ sima	„	Monticolán	„	80.—
15,000	„ gyökeres	„	„	„	120.—

ezrenként; — az ojtványok angol párosítás módján készültek, teljesen beérették, tökéletesen összeforrottak és minden tekintetben kifogástalanok. — A gyökeresek vagy egyes darabokban, vagy pedig; — egy méter és azon felül hosszú alanyokon, — 2, 3 és 4 hajtással egy gyökérzetten szállítatnak. — Az ojtványok vegyesek és a készlet a következő fajokat tartalmazza: kék kadarka, Oportó, fehér és piros Chasselas, fehér és piros Szlankamenka, piros kövidinka és olasz Rizling, mindannyi fajt összevegyítetten szállítva.

Ezekon kívül rendelkezik a »Sándor-telep« faj és név szerint szállítható sima és gyökeres zöldojtványok, nemkülönben igen szépen összeforrott, erős gyökérzetű fás-ajtványok fölött, Portalis és Rupestris alanyokon, — és végre fajtisza Riparia Portalis, Rupestris Monticola, Solonis és különféle Hybride-fajokból, még nagyobb mennyiség sima és gyökeres vessző is eladó.

Részletes árjegyzéket kívánatra mindenkinek megküld, valamint mindennemű tárgyi felvilágosítással készséggel szolgál a teleptulajdonos

Adamovich Sándor,

bornagykereskedő, Ujvidék, Bács-Bodrogszegye.

Hirdetések jutányos áron kiadóhivatalunkban vétetnek föl.

Huzás már 1899. január hó 4-én.

Sorsjegyeket ajánl

Pécsett: Ullmann M. Károly

és a „Pécsi Figyelő“ kiadóhivatala.

14302. sz.
tkv. 1898.

Árverési hirdetés.

A pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhirre teszi, hogy Löhr Vilmos pécsi lakos kérvénye folytán a végreh. árverés joghatályával bíró önkéntes árverést a pécsi kir. törvényszék és a pécsi kir. járásbíró területén lévő, Pécs szab. kir. város határában fekvő s a pécsi 4995. sz. betétben felvett I. 2759. hrsz. Petrezselyem-utca lakházra, udvarral s a 2760. hrsz. szőlőre 1924 frt becsárban mint kikiáltási árban az árverést elrendelte s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1898. évi december hó 24-ik napján d. e. 10 órakor a kir. törvényszék árverési helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 192 frt 40 krt készpénzben, vagy az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. 60. t. cz. 176. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Pécsett, 1898. évi október hó 5-én.
A kir. törvényszék mint tkv. hatóság.

Bogyay Pongrác,
kir. törvénzéki bíró.

A vaszari erdőszűcsiség ezennel tudatja, miszerint a vaszari uradalmi erdőben nagyobb mennyiségű

erős boróka- és erdei fenyő-szőllőkaró

termeltek. Készletben van már **30.000 drb.**, könnyen szállítható helyen az erdőben, 25 drb. egy-egy köteggé kötve, ezer darab boróka-fenyő 16 frt, erdei fenyő pedig 13 frt helyi áron adatik el. Szükség esetében erdei fenyő 4—5 méter hosszúságban, szállítógas-lécnek alkalmas, jutányos áron megrendelhető: **Kutasi Károly főerdésznel, Baranya-Vaszaron.**

Hirdetés.

Üzlethelyiség változtatás.

Ezennel van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy

cukrászdai fiók üzletemet

a Bazar-épületből **Király-utca 2. számú** (Heindlhoffer-féle) házba

helyeztem át,

ahol mindenkor friss süteményeket nagy választékban tartok, úgyszintén kiváló finom tea-sütemények, desertek, bonbonok, befőtt gyümölcsök stb. jutányos árban kaphatók.

Azonkívül legjobb minőségű likőrök, valódi francia cognac, jamaicai rum, spanyol borok kaphatók

poharankénti elárúsításra.

Megrendelések a legjobb minőségben és pontos, megjutáuyosabb árban szállítanak. — A n. é. közönség szives pártfogását kérve, vagyok

teljes tisztelettel

BENCZENLEITNER SÁNDOR.

14395. szám.

Tkv. 1898.

HIRDETMÉNY.

Szent-Gál községnek telekkönyvi betétei az 1886 évi XXIX., az 1889: XXXVIII. és az 1891. évi XVI. t. cikk értelmében elkészítettvén és a nyilvánosságának átadatván, ez ezzel a felszólítással tétetik közzé:

1. Hogy mindazok, kik az 1886: XXIX. t. cikk 15. és 17. §-ai alapján — ide értve e §-oknak az 1889: XXXVIII. törvénycikk 5-ik és 6-ik §-aiban és az 1891. XVI. törvénycikk 15-ik paragrafusának a) pontjában foglalt kiegészítéseit is — valamint az 1889: XXXVIII. t.-cikk 7. §-a és az 1891. XVI. t.-cz. 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési kereseteket, azok pedig a kik valamely tehertétel átvitelének az 1886: XXIX. t. cz. 22. §-a, illetve az 1889 évi. XXXVIII. t. cz. 15. §-a alapján való mellőzését megtámadni kívánják, e végből kereseteket hat hónap alatt, vagyis **az 1899. évi május hó 20-ik napjáig bezárólag** a telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrá, nyára nem szolgálhat;

2. Hogy mindazok, akik az 1886: XXIX. t. cikk 16. és 18. §-ainak eseteiben — ide értve az utóbbi §-nak az 1889: XXXVIII. t. cz. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis az **1899. évi május hó 20-ik napjáig bezárólag** a telekkönyvi hatósághoz benyujtsák, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. Hogy mindazok, a kik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül a betétek tartalma által előbb nyert nyilvánkönyvi jogaikat bármely irányban sértve vélik, ide értve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t. cz. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetbeni felszólalásukat tartalmazó kérvényöket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis az **1899. évi május hó 20-ik napjáig** bezárólag nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után a betétek tartalmát csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, a kik a betétek szerkesztésére kiküldött bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, — hogy a mennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyujtanak az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A pécsi kir. tszék, mint tkv. hatóság 1898. évi november hó 5-ik napján.

Bogyay Pongrác

kir. tszékbi bíró.